

YLÖSNOUSEMUS

Raamatullinen käsitys ylösnousemuksesta ei ole lainkaan verrattavissa kreikkalaiseen käsitykseen kuolemattomuudesta. Kreikkalaisen käsityksen mukaan ihmisen sielu, joka on luonnostaan katoamaton, astuu jumalalliseen kuolemattomuuteen heti, kun kuolema on vapauttanut sen ruumiin kahleista. Raamatullisen käsityksen mukaan koko ihminen on nykyisen tilansa vuoksi joutuva Kuoleman valtaan: sielusta tulee sheolin vanki, kun taas ruumis mätänee haudassa; tämä on kuitenkin vain väliaikainen tila, josta ihminen nousee jälleen eloon Jumalan armon voimasta, niin kuin nousee maasta, jossa on maannut, ja niin kuin herätään unesta, johon on vaivuttu. Jo VT:ssa muotoutunut ajatus on tullut kristillisen uskon ja toivon keskuksiksi siitä lähtien, kun Kristus itse palasi elämään ”esikoisena kuolleen joukosta”.

VT. VT.

I. Elämän Herra.

Muinaisen itämaisen maailman luontouskonnoissa kuolleen ja ylösnousseen jumalan myytille annettiin tärkeä sija. Se oli dramaattinen tulkinta yleisestä inhimillisestä kokemuksesta: elämä nousee keväällä jälleen esiin talvisen horroksensa jälkeen. Egyptin Osiris, Mesopotamian Tammus ja Kanaanin Baal (josta myöhemmin aikana tuli Adonis) olivat tällaisia jumalia. Niiden draama tapahtui alkuaan hämärässä ja toistui lakkaamatta luonnon kiertokulussa. Uskottiin, että pyhänä esityksenä toteutettu rituaali uudisti sen vaikutuksen, joka oli hyvin tärkeä paimentolais- ja maanviljelijäväestölle.

Jo alusta lähtien VT:n ilmoitus katkaisee täysin välinsä tähän mytologiaan ja siihen liittyviin rituaaleihin. Yksi Jumala on myös elämän ja kuoleman ainoa Herra: ”Hän kuolettaa ja tekee eläväksi, vie sheoliin ja nostaa sieltä ylös” (1. Sam. 2:6; 5. Moos. 32:39); sillä hänen voimansa ulottuu itse sheoliinkin (Aam. 9:2; Ps. 139:8). Näin luonnon keväinen ylösnousemus on hänen sanansa ja Henkensä vaikutusta (vrt. 1. Moos. 1:11 f.; vrt. 1. Moos. 1:22; Ps. 104:29 f.). Juuri tästä syystä hän lunastaa ihmisten sielut kuopasta (Ps. 103:4) ja palauttaa heille elämän (Ps. 41:3; Ps. 80:19); hän ei hylkää ystäviensä sieluja sheoliin eikä anna heidän nähdä turmeltumista (Ps. 16:10 f.).

Nämä ilmaukset on epäilemättä ymmärrettävä hyperbolisesti: niillä tarkoitetaan väliaikaista varjelusta kuolemalta. Profeettojen Elian ja Elisan toimittamat ylösnousemusihmeet (1. Kun. 17:17–23; 2. Kun. 4:33 ff.; 2. Kun. 13:21) osoittavat kuitenkin, että Jahve voi herättää eloon itse kuolleetkin kutsumalla heidät takaisin sheolista, jonne he olivat laskeutuneet. Näillä paluilla elämään ei tietenkään ole enää mitään tekemistä kuolleen jumalien myyttisen ylösnousemuksen kanssa, lukuun ottamatta tätä spatiaalista mielikuvaa noususta tuonelan kuilusta elävien maahan.

II. Jumalan kansan ylösnousemus.

Ensimmäisessä tekstijaksossa tätä ylösnousemuksen kuvaa käytetään ilmaisemaan Israelin kansan yhteistä toivoa. Jumalan rangaistusten koettelema kansa on kuin sairaa, jota kuolema vaanii (vrt. Jes. 1:5 f.), jopa kuin ruumis, jonka Kuolema on saanut saaliikseen. Mutta jos se kääntyy, eikö Jahve palauta sitä elämään? ”Tulkaa, palatkaamme Jahven luo! ... Kahden päivän kuluttua hän tekee meidät eläviksi, kolmantena päivänä hän nostaa meidät ylös, ja me saamme elää hänen edessään” (Hoos. 6:1 f.).

Tämä ei ole pelkkä ihmisten toive, sillä profeetalliset lupaukset todistavat nimenomaisesti, että niin tulee tapahtumaan. Pakkosiirtolaisuuden koettelemuksen jälkeen Jumala herättää kansansa kuolleista, niin kuin jo kuivuneet luut palautetaan elämään (Hes. 37:1–14). Hän herättää Jerusalemin ja nostaa sen tomusta, jossa se makasi kuin kuolleena (Jes. 51:17; Jes. 60:1). Hän tekee kuolleet eläviksi, nostattaa heidän ruumiinsa ja herättää ne, jotka makaavat tomussa (Jes. 26:19). Ylösnousemus on epäilemättä vertauskuvallinen, mutta jo todellista vapautumista sheolin vallasta: ”Missä on ruttosi, Kuolema? Missä on tartuntasi?” (Hoos. 13:14). Jumala siis voittaa kuoleman kansansa hyväksi.

Jopa Israelin uskollinen osa on voinut joutua joksikin aikaa tuonelan valtaan, kuten Jahven Palvelija, joka kuoli ja haudattiin jumalattomien joukkoon (Jes. 53:8 f.; Jes. 53:12). Mutta tulee päivä, jolloin tämä vanhurskas Jäännös, kuten Palvelijakin, saa elää pitkään, näkee valon ja jakaa voiton saaliin (Jes. 53:10 ff.). Tässä on ensimmäinen, vielä salaperäinen hahmotelma ylösnousemuksen lupauksesta: sen ansiosta kärsivät vanhurskaat näkevät vihdoin Puolustajansa nousevan ja ottavan heidän asiansa ajaakseen (vrt. Job 19:25 f., Vulgatan uudelleen tulkitsemana).

III. Yksilön ylösnousemus.

Ilmoitus etenee uuden askeleen makkabilaiskriisin aikaan. Antiokhoksen vaino ja marttyyrien kokemus nostavat silloin terävästi esiin yksilöllisen palkan ongelman. On perustavanlaatuinen varmuus, että on odotettava Jumalan hallintavaltaa ja Korkeimman pyhien kansan lopullista voittoa, joista profeetalliset oraakkelit ovat jo kauan sitten julistaneet (Dan. 7:13 f.; Dan. 7:27; vrt. Dan. 2:44). Mutta mitä tapahtuu uskon tähden kuolleille pyhille? Danielin apokalypsi vastaa: ”Suuri joukko maan tomussa nukkuvista herää: toiset iankaikkiseen elämään, toiset häpeään ja iankaikkiseen kauhuun” (Dan. 12:2). Hesekieliin ja Jesajan (Jes. 26) ylösnousemuskuvaa on siis tulkittava realistisesti: Jumala nostaa kuolleet tuonelasta, jotta he pääsisivät osallisiksi valtakunnasta. Uusi elämä, jonka he aloittavat, ei kuitenkaan enää muistuta nykyisen maailman elämää: se on kirkastunutta elämää (Dan. 12:3). Tämä on toivo,

joka kannattelee koettelemuksensa nöyryyttämiä juutalaisia marttyyreja: heiltä voidaan riistää ruumiillinen elämä, mutta luova Jumala on myös se, joka herättää kuolleista (2. Makk. 7:9, 11, 22; 2. Makk. 14:46); jumalattomille ei sitä vastoin tule olemaan ylösnousemusta elämään (2. Makk. 7:14).

Tästä lähtien ylösnousemusopista tulee juutalaisuuden yhteinen omaisuus. Saddukeusten lahko ei vanhakantaisuutensa vuoksi hyväksy sitä (vrt. Ap. t. 23:8), ja se jopa pilkkaa oppia esittämällä siitä naurettavia kysymyksiä (Matt. 22:23–28 rinnakk.). Fariseukset tunnustavat sen samoin kuin lahko, josta Henokin kirja on peräisin (luultavasti muinainen essealaisuus). Jotkut tulkitsevat opin materialistisesti, mutta tämä kirja antaa siitä hyvin hengellistyneen kuvauksen: kun vainajien sielu on noussut tuonelasta palatakseen elämään, se astuu muuttuneeseen maailmankaikkeuteen, jonka Jumala varaa ”tulevaa maailmaa” varten. Tämän käsityksen omaksuu myös Jeesus: ”Ylösnousemuksessa ollaan kuin enkelit taivaassa” (Matt. 22:30 rinnakk.).

UT. UT.

I. Esikoinen kuolleista.

1. Ennakkoja. Jeesus ei usko ainoastaan vanhurskaiden ylösnousemukseen viimeisenä päivänä. Hän tietää, että ylösnousemuksen salaisuuden on alettava hänen kauttaan, sillä Jumala on antanut hänelle vallan elämän ja kuoleman yli. Hän osoittaa Isältä saamaansa voimaa herättämällä eloon useita kuolleita, joiden puolesta oli tultu anomaan häneltä apua: Jairuksen tyttären (Mark. 5:21–42 rinnakk.), Nainin lesken pojan (Luuk. 7:11–17) ja ystävänsä Lasaruksen (Joh. 11). Nämä ylösnousemukset, jotka tuovat mieleen profeettojen tekemät ihmeet, ennakoivat jo verhottuna hänen omaa ylösnousemustaan, joka on aivan toisenlaatuinen.

Hän liittää niihin selviä ennustuksia: Ihmisen Pojan täytyy kuolla ja nousta kuolleista kolmantena päivänä (Mark. 8:31; Mark. 9:31; Mark. 10:34 rinnakk.). Matteuksen mukaan tämä on Joonan merkki: Ihmisen Poika on kolme päivää ja kolme yötä maan povessa (Matt. 12:40). Tämä on temppelin merkki: ”Hajottakaa tämä temppeli, niin minä pystytän sen kolmessa päivässä...”, mutta hän puhui ruumiinsa temppelistä (Joh. 2:19 ff.; vrt. Matt. 26:61 rinnakk.). Tämä ilmoitus kuolleiden ylösnousemuksesta jää käsittämättömäksi kahdelletoista apostolille itselleenkin (vrt. Mark. 9:10), saati sitten Jeesuksen vihollisille, jotka käyttävät sitä verukkeena sadakseen hänen hautansa vartioiduksi (Matt. 27:63 f.).

2. Pääsiäiskokemus. Kaksitoista eivät siis olleet ymmärtäneet, että Kirjoituksissa ilmoitettu ylösnousemus koski ennen kaikkea Jeesusta itseään (Joh. 20:9); siksi hänen kuolemansa ja hautaamisensa olivat saattaneet heidät epätoivoon (vrt. Mark. 16:14; Luuk. 24:21–24, 37; Joh. 20:19). Jotta heidät saataisiin uskomaan, tarvittiin pääsiäiskokemus. Kokemus tyhjänä löydetystä haudasta ei riittänyt vakuuttamaan heitä, sillä sen olisi voinut selittää yksinkertaisesti sillä, että ruumis oli viety pois (vrt. Luuk. 24:11 f.; Joh. 20:2): vain Johannes uskoi heti (Joh. 20:8).

Mutta sitten alkavat Ylösnousemukseen ilmestymiset. Paavalin kokoama luettelo (1. Kor. 15:5 ff.) ja evankelistojen luettelot eivät täysin vastaa toisiaan, mutta tarkalla lukumäärällä ei ole suurta merkitystä. Jeesus ilmestyy ”monien päivien ajan” (Ap. t. 13:31); muualla täsmennetään: ”neljäkymmenen päivän ajan” (Ap. t. 1:3), aina merkittävään Taivaaseenastumisen tapahtumaan saakka. Kertomukset korostavat näiden ilmestymisten konkreettista luonnetta: se, joka ilmestyy, on todella Jeesus Nasaretilainen; apostolit näkevät hänet ja koskettavat häntä (Luuk. 24:36–40; Joh. 20:19–29), he syövät hänen kanssaan (Luuk. 24:29 f.; Luuk. 24:41 f.; Joh. 21:9–13; Ap. t. 10:41). Hän on siinä, ei aaveena, vaan omassa ruumiissaan (Matt. 28:9; Luuk. 24:37 ff.; Joh. 20:20, 27 ff.). Tämä ruumis kuitenkin vapautuu maanpäällisen elämän tavanomaisista ehdoista (Joh. 20:19; vrt. Joh. 20:17). Jeesus toistaa kyllä niitä eleitä, joita hän teki julkisen toimintansa aikana, ja juuri se auttaa tunnistamaan hänet (Luuk. 24:30 f.; Joh. 21:6, 12); mutta nyt hän on siinä kirkkauden tilassa, jota juutalaiset apokalypsit kuvasivat.

Kansa puolestaan ei ole näiden ilmestymisten katselija, kuten se oli ollut Jeesuksen kärsimyksen ja kuoleman aikana. Jeesus varaa ilmestymisensä niille todistajille, jotka hän on valinnut (Ap. t. 2:32; Ap. t. 10:41; Ap. t. 13:31); viimeinen heistä on Paavali Damaskoksen tiellä (1. Kor. 15:8): todistajista hän tekee apostolinsa. Hän näyttäytyy heille ”eikä maailmalle” (Joh. 14:22), sillä maailma on sulkeutunut uskolta. Eivät edes haudan vartijat, jotka salaperäinen teofania kauhistuttaa (Matt. 28:4), näe itse Kristusta. Ylösnousemuksen tapahtumaa, hetkeä jolloin Jeesus nousee kuolemasta, onkin mahdoton kuvata. Matteus vain viittaa siihen Kirjoituksista lainatulla tavanomaisella kielellä (Matt. 28:2 f.): maanjäristys, häikäisevä valo, ”Herran enkelin” ilmestyminen... Tässä siirrytään tuonpuoleiseen todellisuuteen, josta vain VT:stä peräisin olevat ilmaukset voivat antaa jonkinlaisen käsityksen, vaikka todellisuus, johon niitä sovelletaan, on itsessään sanoin kuvaamaton.

3. Ylösnousemuksen evankeliumi apostolisessa julistuksessa. Heti helluntaista lähtien ylösnousemukselta tulee apostolisen julistuksen keskus, sillä siinä paljastuu kristillisen uskon perustava sisältö (Ap. t. 2:22–35). Tämä pääsiäisen evankeliumi on ennen kaikkea todistus tapahtuneesta: Jeesus ristiinnaulittiin ja hän kuoli, mutta Jumala herätti hänet kuolleista, ja hänen kauttaan Jumala tuo ihmisille pelastuksen. Tällainen on Pietarin juutalaisille antama katekeesi (Ap. t. 3:14 f.) ja hänen tunnustuksensa sanhedrinin edessä (Ap. t. 4:10), Filippoksen opetus etio-pialaiselle eunukille (Ap. t. 8:35), Paavalin opetus juutalaisille (Ap. t. 13:33; Ap. t. 17:3) ja pakanoille (Ap. t. 17:31) sekä

hänen tunnustuksensa tuomareidensa edessä (Ap. t. 23:6 ff.). Tässä ei ole kyse muusta kuin itse pääsiäiskokemuksen sisällöstä.

Tämän kokemuksen yhteydessä mainitaan aina yksi tärkeä seikka: sen mukaisuus Raamatun kanssa (vrt. 1. Kor. 15:3 f.). Yhtäältä Jeesuksen ylösnousemus täyttää profeettalliset lupaukset: lupauksen Messiaan kirkkaasta korottamisesta Jumalan oikealle puolelle (Ap. t. 2:34; Ap. t. 13:32 f.), Jumalan palvelijan kirkastamisesta (Ap. t. 4:30; Fil. 2:7 ff.) ja Ihmisen Pojan valtaistuimelle asettamisesta (Ap. t. 7:56; vrt. Matt. 26:64 rinnakk.). Toisaalta Raamatun tekstit tarjoavat yhteisen historiallisen kokemuksen tuolle puolen sijoittuvan salaisuuden ilmaisemiseksi joukon ilmauksia, jotka hahmottelevat sen eri puolia: Jeesus on Pyhä, jonka Jumala pelastaa Haadeksen turmelukselta (Ap. t. 2:25–32; Ap. t. 13:35 ff.; vrt. Ps. 16:8–11); hän on uusi Adam, jonka jalkojen alle Jumala on alistanut kaiken (1. Kor. 15:27; Hepr. 1:5–13; vrt. Ps. 8); hän on rakentajien hylkäämä kivi, josta on tullut kulmakivi (Ap. t. 4:11; vrt. Ps. 118:22). Näin kirkastettu Kristus näyttäytyy koko Raamatun avaimena, sillä Raamattu koski häntä jo ennalta (vrt. Luuk. 24:27, 44 ff.).

4. Ylösnousemuksen merkitys ja ulottuvuus. Koska ylösnousemus on Isän suorittama Pojan kirkastaminen (Ap. t. 2:22 ff.; Room. 8:11; vrt. Joh. 17:1 ff.), se painaa Jumalan sinetin lunastustekoon, jonka ihmiseksitulo aloitti ja risti vei päätökseen. Sen kautta Jeesus asetetaan ”Jumalan Pojaksi voimassaan” (Room. 1:4; vrt. Ap. t. 13:33; Hepr. 1:5; Hepr. 5:5; Ps. 2:7), ”Herraksi ja Kristukseksi” (Ap. t. 2:36) sekä ”päämieheksi ja pelastajaksi” (Ap. t. 5:31); hän on elävien ja kuolleiden tuomari ja Herra (Ap. t. 10:42; Room. 14:9; 2. Tim. 4:1). Isän luo noustuaan (Joh. 20:17) hän voi nyt antaa ihmisille luvattun Hengen (Joh. 20:22; Ap. t. 2:33). Näin hänen maallisen elämänsä syvä merkitys tulee täysin ilmi: se oli Jumalan, hänen rakkautensa ja armonsa ilmentymä täällä maan päällä (2. Tim. 1:10; Tit. 2:11; Tit. 3:4). Ilmentymä, jopa käsittämätön kirkkaus, sillä kirkkaus on havaittavissa vain merkkien välityksellä (Joh. 1:11) tai lyhyinä hetkinä, kuten kirkastumisessa (Luuk. 9:32, 35 rinnakk.; vrt. Joh. 1:14). Nyt kun Jeesus on lopullisesti astunut kirkkauteen, tämä ilmentyminen jatkuu Kirkossa ihmeiden kautta (Ap. t. 3:16) ja antamalla Henki niille, jotka uskovat (Ap. t. 2:38 f.; Ap. t. 10:44 ff.).

Näin Jeesus, ”kuolleista nousseiden esikoinen” (Ap. t. 26:23; Kol. 1:18; Ilm. 1:5), astui ensimmäisenä siihen uuteen maailmaan (vrt. Jes. 65:17 ff.), joka on lunastettu maailmankaikkeus. ”Kirkkauden Herrana” (1. Kor. 2:8; vrt. Jaak. 2:1; Fil. 2:11) hän on ihmisille pelastuksen tuoja (Ap. t. 3:6 ff.). Jumalallisella voimallaan hän luo itselleen pyhän kansan (1. Piet. 2:9 f.) ja johtaa sitä perässään.

II. Ylösnousemuksen voima.

Jeesuksen ylösnousemus ratkaisee sen pelastuksen ongelman, joka koskettaa meistä jokaista. Se on uskomme ensimmäinen kohde ja samalla toivomme perusta, jonka elämän se määrää. Jeesus on noussut kuolleista ikään kuin niiden ensi hedelmänä, jotka nukkuvat (1. Kor. 15:20); tämä perustaa odotuksemme viimeisen päivän ylösnousemuksesta. Vielä enemmän: hän itse on ylösnousemus ja elämä: joka uskoo häneen, elää, vaikka olisi kuollut (Joh. 11:25); tämä perustaa varmuutemme siitä, että osallistumme jo nyt uuden elämän salaisuuteen, jonka Kristus tekee meille saavutettavaksi sakramentaalisten merkkien kautta.

1. Ylösnousemus viimeisenä päivänä. Jeesus on tehnyt juutalaisten uskon kuolleiden ylösnousemukseen ajankohtaiseksi ja tuonut siihen liittyvät näkymät palautuneesta eheydestä ja perusteellisesta muuttumisesta (Matt. 22:30 ff. rinnakk.). Jos tämä piirre puuttuu synoptisen apokalypsin piirtämästä viimeisen päivän kuvasta (Matt. 24 rinnakk.), kyse on vain satunnaisesta puutteesta. Joka tapauksessa tämä opetus saa lopullisen merkityksensä vasta Jeesuksen henkilökohtaisen ylösnousemuksen jälkeen. Alkukirkko tiesi pysyvänsä tässä asiassa uskollisena juutalaiselle uskolle (Ap. t. 23:6; Ap. t. 24:15; Ap. t. 26:6 ff.), mutta Jeesuksen ylösnousemus antaa sille nyt objektiivisen perustan. Me kaikki nousemme ylös, koska Jeesus on noussut ylös: ”Hän, joka on herättänyt Kristuksen Jeesuksen kuolleista, tekee eläviksi myös teidän kuolevaiset ruumiinne teissä asuvan Henkensä voimalla” (Room. 8:11; vrt. 1. Tess. 4:14; 1. Kor. 6:14; 1. Kor. 15:12–22; 2. Kor. 4:14).

Matteuksen evankeliumissa Jeesuksen ylösnousemuksen kertomus tuo tämän seikan jo konkreettisesti esiin: kun Jeesus, joka on laskeutunut tuonelaan, palaa sieltä voittajana, siellä taivaalliseen iloon pääsyä odottaneet vanhurskaat nousevat esiin muodostaakseen hänelle voitonriemuisen saattojoukon (Matt. 27:52 f.). Kyse ei ole paluusta maalliseen elämään, eikä kertomuksessa juuri puhuta kummallisista ilmestymisistä. Se on kuitenkin symbolinen ennakointi siitä, mitä tapahtuu viimeisenä päivänä. Eikö tämä ole myös niiden ihmeellisten kuolleista herättämisten merkitys, joita Jeesus teki eläessään?

Pyhä Paavali kuvaa yleisen ylösnousemuksen tapahtumakulun paljon yksityiskohtaisemmin: enkelin ääni, pasuuna valittujen kokoamiseksi, parusian ”pilvet”, valittujen saattojoukko... (1. Tess. 4:15 ff.; 2. Tess. 1:7 f.; 1. Kor. 15:52). Tämä perinteinen kehys on juutalaisissa apokalypseissa tuttu, mutta perustavanlaatuisen tapahtuma on tärkeämpi kuin sen yksityiskohdat. Vastoin kreikkalaisia käsityksiä, joissa ruumiin kahleista vapautunut ihmissielu kulkee yksin kohti kuolemattomuutta, kristillinen toivo merkitsee koko ihmisen eheää ennalleen palauttamista. Samalla se edellyttää, että ruumis muuttuu kokonaan: siitä tulee hengellinen, katoamaton ja kuolematon (1. Kor. 15:35–53). Paavali ei tässä yhteydessä käsittele jumalattomien ylösnousemusta, vaan ajattelee vain vanhurskaiden

ylösnousemusta, joka merkitsee osallistumista Jeesuksen kirkkauteen pääsyyn (vrt. 1. Kor. 15:12 ff.). Ruumiin lunastusta odotetaan niin hartaasti (Room. 8:23), että kristillinen kieli ilmaisee ylösnousemuksen ikään kuin jatkuvasti lähestyvänä (vrt. 1. Tess. 4:17). Kristillisen toivon malttamaton odotus (vrt. 2. Kor. 5:1–10) ei kuitenkaan saa johtaa turhiin spekulatioihin Herran päivän ajankohdasta.

Ilmestyskirja maalaa vaikuttavan kuvan kuolleiden ylösnousemuksesta (Ilm. 20:11–15). Kuolema ja Tuonela luovuttavat heidät takaisin, jotta he astuisivat Tuomarin eteen, niin pahat kuin hyvätkin. Pahat vajoavat ”toiseen kuolemaan”, kun taas valitut pääsevät uuteen elämään, muuttuneeseen maailmankaikkeuteen, joka on kuin alkupe räinen paratiisi ja taivaallinen Jerusalem (Ilm. 21–22). Tätä kuvaelmaa ei toisteta neljännessä evankeliumissa. Se muodostaa kuitenkin taustan kahdelle lyhyelle viittaukselle, joissa korostuu ennen kaikkea Ihmisen Pojalle kuuluva tehtävä: hänen kutsustaan kuolleet nousevat (Joh. 5:28; Joh. 6:40, 44), toiset iankaikkiseen elämään ja toiset tuomit taviksi (Joh. 5:29).

2. Kristillinen elämä, ennakoitu ylösnousemus. Jos Johannes kuvaa lopullista ylösnousemusta niin niukasti, syynä on se, että hän näkee sen toteutuvan jo ennakolta nykyhetkessä. Haudasta tuleva Lasarus edustaa konkreettisesti niitä uskovia, jotka Jeesuksen ääni tempaa pois kuolemasta (vrt. Joh. 11:25 f.). Siksi Ihmisen Pojan eläväksi tekevästä työstä puhuvaan esitykseen sisältyy nimenomaisia lausumia: ”Hetki tulee, ja se on jo käsillä, jolloin kuolleet kuulevat Jumalan Pojan äänen, ja kaikki, jotka ovat sen kuolleet, saavat elää” (Joh. 5:25). Tämä selvä lausuma vastaa kristillistä kokemusta, sellaisena kuin Johanneksen ensimmäinen kirje sen ilmaisee: ”Tiedämme, että olemme siirtyneet kuolemasta elämään...” (1. Joh. 3:14). Joka omistaa tämän elämän, ei koskaan joudu Kuoleman valtaan (Joh. 6:50; Joh. 11:26; vrt. Room. 5:8 f.). Tämä varmuus ei toki poista lopullisen ylösnousemuksen odotusta, mutta se muuttaa jo nyt elämän, joka on tullut Kristuksen vaikutuspiiriin.

Pyhä Paavali sanoi jo samaa korostaessaan kristillisen elämän pääsiäisluonnetta. Hänen kanssaan haudattuina kasteessa olemme myös nousseet kuolleista hänen kanssaan, koska uskoimme Jumalan voimaan, joka herätti hänet kuolleista (Kol. 2:12; Room. 6:4 ff.). Uusi elämä, johon silloin astuimme, ei ole muuta kuin hänen elämänsä ylösnousseena (Ef. 2:5 f.). Silloin meille näet sanottiin: ”Herää, sinä joka nukut! Nouse kuolleiden joukosta, niin Kristus valaisee sinua” (Ef. 5:14). Tämä perustava varmuus ohjaa koko kristillistä elämää. Se hallitsee moraalia, joka tästä lähtien velvoittaa uutta ihmistä, Kristuksessa syntyneitä: ”Ylösnousseina Kristuksen kanssa etsikää sitä, mikä on ylhäällä, missä Kristus istuu Jumalan oikealla puolella” (Kol. 3:1 ff.). Se on myös hänen toivonsa lähde. Jos kristitty odottaa kärsimättömästi kurjan ruumiinsa lopullista muuttumista kirkkauden ruumiiksi (Room. 8:22 f.; Fil. 3:10 f.; Fil. 3:20 f.), syynä on se, että hänellä on jo tulevan tilan pantti (Room. 8:23; 2. Kor. 5:5). Hänen lopullinen ylösnousemuksensa vain tuo selvästi julki sen, mitä hän jo on salaisuuden kätkeyssä todellisuudessa (Kol. 3:4).

JR & PG

Katso myös: → Sielu II 2,3 – Kristuksen ilmestymiset – Taivaaseenastuminen – baptême IV 1,4 – chair O – corps II 3 – corps-du-christ I 3, III 3 – esperance NT III, IV – exode NT – foi NT I, IV – gloire IV 2 – jesus-christ I 3, II 1a – joie NT I 2 – jour-du-seigneur NT I – Ihme II 3b, III 1 – mort AT 3 ; NT II 3, III 4 – Yö NT – paque III 1 – priere IV 3 – Palkka II 4 – Ylösnousemus AT II 4, III – sepulture 2 – signe NT I, II 1 – sommeil III – transfiguration – vetement II 3,4 – victoire NT I – vie III 3, IV